

text a foto: Karol Mizla

Z Margecian cez kopec na rudohoria koniec

Slovenské rudohorie je najdlhší horský celok na Slovensku. Tiahne sa v dĺžke asi 200 km od Ľubietovej neďaleko Banskej Bystrice po Košice. Tvorí ho niekoľko pohorí s mierne modelovaným terénom. Charakteristické je hlbokými lesmi, relatívne neporušenou prírodou a odľahlosťou. Na väčšine územia je človek vzácnejší ako medveď či iná divá zver. Preto je Slovenské rudohorie silným magnetom pre vyznávačov ticha a prírody.

Celým Slovenským rudohorím vedie červená turistická značka – v západnej časti ako Rudná magistrála, vo východnej ako Cesta hrdinov SNP. Rudohorská hrebeňovka je obľúbená najmä pešími turistami – tzv. dial'koplazmi, ktorí ju zvládnu asi za desať dní. Vzhľadom na reliéf Slovenské rudohorie predstavuje aj výborný cykloturistický terén pretkaný lesnými cestami. Jeho najvyššou časťou predstavujú Volovské vrchy a Čierna hora. Túto oblasť pokrýva takmer súvislý koberec hlbokých zelených lesov, ktorý je skrásnený modrým náhrdelníkom v podobe kľukatej vodnej nádrže Ružín. Tichá oblasť oplýva mnohými zaujímavosťami a dokáže prekvapiť nevšednými výhľadmi.

Z Margecian cez tunel popri Ružine

Neďaleko Margecian, najnižšie položenej spišskej obci, máme rodinnú chatu, od ktorej som mnohokrát a rôznymi cestami šiel na bicykli do Košíc. Ostatnýkrát som putoval cez vyhliadkovú Drienkovú skalu. Vhodným východiskovým bodom tejto túry je železničná stanica v Margecanoch s dobrým dopravným spojením. Popri ružinskej priehrade sa cez časť Rolova Huta po asfaltovej ceste dostaneme k unikátnemu tunelu. Ide o starý Margeciansky tunel, ktorým viedla pôvodná trať Košicko-bohumínskej železnice z roku 1872. V roku 1955 otvorili nový Bujanovský tunel (s dĺžkou 3 410 m druhý najdlhší železničný tunel na Slovensku, najdlhší Čremošiansky meria 4 697 m) a starý tunel (dlhý

421 m) odvtedy slúži ako cestný. Tunel je technickou pamiatkou. Unikátny je tým, že v časti nemá výmurovku, ale je len vytesaný do skaly. Prejdením tunela sa dostaneme na miesto, kde sa napája cesta z osady Kozinec, kde máme chatu.

Je slnečné a na cyklistiku príjemné počasie. Štrková cesta vedie tesne nad priehradou Ružín, ktorá vznikla v roku 1967 a je vrezaná do hôr. Úsek poniže Margecian sa pred zaplavením nazýval dolný prielom Hornádu a podobal sa na známejší horný Prielomu Hornádu v Slovenskom raji. Pri chate Marica cesta začína stúpať a neskôr sa takmer po vrstevnici vlní a kopíruje ružinske zátoky. Po dosiahnutí najvyššieho bodu (v nadmorskej výške 475 m) sa mení na rozbitú asfaltku, ktorá serpentínami v strmšom klesaní vedie k hrádzi ružinskej priehradu. V zjazde zastavujem na mieste s výhľadom na impozantný Šivec (s nadmorskou výškou 781 m asi najkrajší kopec Čiernej hory s kruhovým výhľadom) a pohľadom láskam jeho špicatý vrchol.

▲ Západná panoráma z Drienkovej skaly

◀ Margeciansky tunel

Napájam sa na asfaltovú cestu so sporadickou premávkou a po 2 km odbočujem doprava na most vedúci cez priehradu smerom do údolia. Z mosta sú krásne výhľady na blízku Bokšovskú skalú, pre tvar prezývanú Napoleonov klobúk. Štrkovou cestou prichádzam na rázcestie. Pravá cesta vedie údolím Malý Ružinok, v ktorom sú viaceré zaujímavé jaskyne Ružínskeho krasu. Ja tentoraz volím trochu dlhšiu, avšak pohodlnejšiu ľavú cestu cez Veľký Ružinok (obe cesty sa spájajú pod Galovou). Mierne stúpajúca cesta vedie popri zurčiacom potôčiku v krásnom lesnom prostredí. Neskôr sa sklon cesty zvyšuje a za serpentínou ma potešujú výhľady do hlbkej doliny, až prichádzam na spomínané rázcestie pod Galovou. Po krátkom stúpaní sa ocitám na Galovej. Ďalej sa vydávam po lesnom chodníku (súbežne so zelenou turistickou značkou), ktorý vedie po hrebeni severne od kopca Pokryvy. Táto oblasť je známa masívnym výskytom žihľavy. Teraz je v plnom rozkvetu a zasahuje do chodníka, pričom ma príjemne štekľí (pôvodný názov kopca bol Pokryvy podľa miestneho názvu žihľavy – pokriva).

Pozorne sledujem nenápadné zelené značky. Z úzkeho chodníka vychádzam na lesnú cestu, ktorou klesám do lúčnej Priehyby pod Šivcom. Odtiaľ je na

bralnatý vyhlídkový Šivec asi 1 km. Chvíľu koketujem s myšlienkou, že sa vyštverám na vrchol. Niektorí horskí cyklisti – nadšenci sa na to podujímajú. Po krátkej úvahe sa však rozhodujem k rozvážnemu pokračovaniu: ísť priamo k hlavnému cieľu túry, ktorou je neďaleká Drienková skala, turistami nazývaná Malý Šivec.

Na Malý Šivec

Popod Šivec prichádzam na povestné Šivecké lúky, z ktorých sú pekné výhľady na Volovské vrchy. Lúky sa však prestali kosiť a sú zarastené, takže bývalá pestrá kvetena je, žiaľ, minulosťou. Opúšťam zelenú značku a vydávam sa po cestičke, ktorou prechádza náučný chodník označený červenou trojuholníkovou značkou. Značky ma spoľahlivo vedú hrebeňom až na Drienkovú skalú. Záverečný úsek v dĺžke asi 300 m je ako na „hojdačke“, vedie strmo hore a dole, a tak bicykel musím miestami aj tlačiť.

Zrazu vychádzam z lesa a ocitám sa na 561 m vysokej Drienkovej skale. Nádherný asi 220-stupňový výhľad poteší každého milovníka hôr. Kam oko dohliadne, uvidí husté zelené kopce Čiernej hory i Volovských vrchov. Za špicatou Holou sa vlnia Hnilecké vrchy. Oproti sa vyníma rozľožitý Bujanov, vedľa dominantná Šľuchta, za nimi vykúka

▲ Bokšovská skala

► Pohľad z Drienkovej skaly na východ

► ▲ Nad Vyšným Klátovom

Roháčka, najvyšší kopec v Čiernej hore. Výhľady umocňujú ružínske zátoky, ktoré sľaby modrá stuha zdobia zelené lesné kráľovstvo. Na skale ma upútava aj pestrofarebná kvetena a trochu nižšie jahodové pole. Neodolám lákavej vôni a vrcholové zážitky si vylepšujem omamne sladkou chuťou najmilších lesných plodov.

Na skale by som vydržal sedieť a pozorovať nádherný „prírodný film“ hodne dlho, avšak čaká ma ešte kus cesty, a tak sa poberám dole. Po značkách náučného chodníka strmšie schádzam na 200 m vzdialenú lesnú zväznicu. Ďalej už po širokej ceste

klesám na asfaltku pri Ružine. Prechádzam cez most v oblasti Hámre. V tejto časti do roku 1965 existovala dedinka Košické Hámre so známou zlievarňou. Presne pod mostom stál kostol. Dnes túto históriu pripomína len penzión Hámre stojaci na brehoch Ružina. V tejto lokalite je ideálnym miestom na oddych i občerstvenie. Aj teraz využívam túto možnosť, pričom z verandy si užívam pekné výhľady na vodnú hladinu i okolité kopce.

Cez hrebeň Volovských vrchov

Potužený sa vydávam po mierne stúpajúcej asfaltovej ceste, ktorá ma privedie do bývalej banickej obce Opátka. V súčasnosti má chalupársky charakter a o zašlej sláve a význame svedčí len pomerne veľký Kostol sv. Floriána z roku 1784 a budova bývalej správy medených hámrov z roku 1770. Opátka leží učpená pod severnými svahmi Volovských vrchov a má typický horský charakter pripomínajúci nízkotatranské lokality. Z Opátky vedie na hrebeň Volovských vrchov viacero dobrých lesných ciest. Dnes idem ľavou cestou popri kostole a vyššie v doline odbočujem prudko doľava.

Po kratšom strmšom stúpaní prichádzam do sedla pod Železným vrchom. Odtiaľto sa dá vyjsť po žlté značkovanej

ceste k neďalekej chate Lajoška. Keďže viem, že teraz v chate nikto nie je, pokračujem mierne zvlnenou cestou takmer po vrstevnici do sedla Pišivenky.

Hustá sieť značkovaných i neznačkovaných ciest poskytuje široký výber ako pokračovať do Košíc. Najhorskejšia je červená hrebeňová cesta cez Jahodnú. Ja sa spúšťam po žltej značke na zväžnicu a menej známou, ale príjemnou a peknou trasou sa

Základné údaje trasy

Dĺžka: 60 km (z toho asfalt 18 km a terén 42 km), celkové stúpanie: 1 540 m.

Itinerár (km spolu, stúpanie spolu):

Margecany – odbočka Ružinok (15 km, 210 m)

– Galová (25 km, 730 m) – Drienková skala

(29 km, 830 m) – Košické Hámre (32 km,

845 m) – Opátka (38 km, 1 040 m) – Pišivenky

(45 km, 1 400 m) – Košice (60 km, 1 540 m).

Mapa: [http://www.cykloserver.cz/f/](http://www.cykloserver.cz/f/b1b0181761/)

b1b0181761/

blížim k metropole východu. Popri kríži schádzam do Vyšného Klátova, kde pri ďalšom prícestnom kríži odbočujem doľava. Vychutnávam si jazdu cez lúčnatý výhľadový hrebienok, z ktorého schádzam do údolia potoka Vrbica. Zastavujem pri chate Klatovianka a dopĺňam „pohonné hmoty“. V areáli chaty je menšie zoo – okrem koní a domácich zvierat je tu aj lama. čo poteší najmä mestské deti. Od Klatovianky sa dostávam asfaltkou a lesnou cestičkou cez Čičky ku kláštoru na domovské sídlisko KVP v Košiciach. V najvýchodnejšom cípe Slovenského rudohoria končím veľmi zaujímavú cyklistickú túru, ktorú ocenia najmä milovníci prírody, ticha a lesov. ●

▲ Vodná nádrž Ružín pri Košických Hámroch

▼ Nad Vyšným Klátovom

